

4. HÁZI FELADAT

- 1.* (i) Minden $P \subseteq R$ prímeál tartalmaz egy minimális prímeált.
 * (ii) Legyen R olyan gyűrű, ami tartalmaz nemnulla nullosztót. Mutassuk meg, hogy vagy van R -ben nemnulla nilpotens elem, vagy R -nek legalább kettő minimális prímeálja van.
 * (iii) Igazoljuk, hogy

$$\sqrt{(0)} = \bigcap_{P \in \text{Spec} R} P, \text{ illetve, hogy } \sqrt{I} = \bigcap_{P \in V(I)} P,$$

ahol $I \subseteq R$ tetszőleges ideál.

2. Bizonyítsuk be, hogy $k[x]_{(x)} \stackrel{\text{def}}{=} \left\{ h \in k(x) \mid h = \frac{f}{g}, f, g \in k[x], x \nmid g \right\}$, illetve $k[[x]]$ lokális gyűrűk.
 3. Egy R gyűrű pontosan akkor redukált, ha izomorf testek egy szorzatának egy részgyűrűjével.
 4. Mutassuk meg, hogy tetszőleges $S \subseteq R$ multiplikatív halmaz esetén az $R \rightarrow S^{-1}R$ lokalizáció-leképezés epimorfizmus a kommutatív gyűrűk kategóriájában.
 5. ** Legyenek R, S gyűrűk, amelyekre $R[x] \simeq S[y]$. Igaz-e, hogy $R \simeq S$?
 6. Mutassuk meg, hogy tetszőleges $f \in R$ esetén $R_f \simeq R[X]/(Xf - 1)$.
 7. Soroljuk fel az összes $\mathbb{Z} \subseteq R \subseteq \mathbb{Q}$ köztes gyűrűt.
 8. * Bizonyítsuk be, hogy ha $\phi : R \rightarrow S$ gyűrűhomomorfizmus, $a \in R$, $I \subseteq R$ ideál, akkor
 (1) $(\phi^*)^{-1}(D_a) = D_{\phi(a)}$,
 (2) $(\phi^*)^{-1}(V(I)) = V(S\phi(I))$,
 (3) $\phi^*(\text{Spec } S) \subseteq \text{Spec } R$ pontosan akkor sűrű, ha $\ker \phi \subseteq \sqrt{(0)}$,
 (4) ha ϕ szürjektív, akkor ϕ^* homeomorf módon képezi le a $\text{Spec } S$ teret a $V(\ker \phi) \subseteq \text{Spec } R$ zárt halmazra.

Adjunk példát olyan ϕ homomorfizmusra, amelyre ϕ^* bijektív, de nem homeomorfizmus.

9. Mutassuk meg, hogy ha R Boole-gyűrű, akkor $\text{Spec } R$ kompakt Hausdorff tér.
 10. Legyen R gyűrű, $S, T \subseteq R$ multiplikatív halmazok, jelölje továbbá U a T halmaz képét $S^{-1}R$ -ben. Igazoljuk, hogy

$$(ST)^{-1}R \simeq U^{-1}(S^{-1}).$$

DEFINÍCIÓ. Gyűrű egy bizonyos X tulajdonságát *lokálisnak* hívjuk, ha X pontosan akkor igaz egy R gyűrűre, ha minden R_P ($P \in \text{Spec } R$) lokalizáltjára igaz.

11. Mutassuk meg, hogy 'redukáltnak lenni' lokális tulajdonság, de 'integritási tartománynak lenni' nem.

12. ** Legyen X kompakt Hausdorff topologikus tér, jelölje $C(X)$ az X -en értelmezett valós értékű folytonos függvények gyűrűjét a pontonkénti műveletekkel. Tetszőleges $x \in X$ esetén legyen

$$\mathfrak{m}_x \stackrel{\text{def}}{=} \{ f \in C(X) \mid f(x) = 0 \}$$

az x ponthoz tartozó maximális ideál. Mutassuk meg, hogy a

$$\begin{aligned} \mu : X &\longrightarrow \text{m-Spec } C(X) \\ x &\longmapsto \mathfrak{m}_x \end{aligned}$$

függvény homeomorfizmus (tehát egyebek közt igaz az, hogy helyre lehet állítani X -et $C(X)$ -ből).